

Sport a kortárs magyar művészetben

Ezüstgerely-díj és kiállítás

2016. március 17-én ismét átadták az Ezüstgerely-díjakat a Magyar Olimpiai és Sportmúzeumban. A pályázatra, amelyen a Magyar Napló szerzői több kategóriában is érdekeltek voltak, 219 pályázó összesen 728 pályaművet adott be. Két kategóriában a fődíjat sikerült elnyerniük a Magyar Napló szerzőinek.

Képzőművészet kategóriában Ezüstgerely-díjas lett Oláh Katalin Kinga *Szinkronúszó csapat* című szobra. A képzőművész folyóiratunk rendszeres szerzője. Munkásságát mutatja be a kiadónk gondozásában megjelent *Éghez ragadt* művészet című album.

– *Számított-e a díjra?*

– Nagyon örülök a díjnak. Nem hittem, hogy most van esélyem, de már megfigyeltem az életben, hogy leginkább akkor érnek ilyen sikerek, amikor egyáltalán nem számítok rá. Most is így volt. Úgy terveztem, hogy idén beadom a szinkronúszós miniatűr kisplasztika-sorozatomban két elkészült darabját, a jövőben pedig szeretnék visszatérni a nagyobb figurákhoz. Gondoltam, akkor talán majd nyerhetek is, mert ezek a kisebb művek nehezen érvényesülnek a nagyobb szobrok mellett és a nagy kiállító terekben.

– *Korábban volt-e sporttal kapcsolatos munkája?*

– A 2013-as Ezüstgerely kiállításra a *Hét tornász* című kisplasztikámmal és a szinkronúszók előképével, a *Pillanatfelvétel*, vagy *Bicskaszaltó kapszula* című miniatűr kisplasztikáimmal kerültem be. Huszonhárom évesen hagytam abba a versenysportot, szertornáztam, és ugyanakkor kezdtem el komolyan a művészettel foglalkozni. Korábban kerámiát tanultam, majd a szobrászattal folytattam. Akkor már voltak szertorna témájú szoborkísérleteim, de az

akkori mesterem a pécsi egyetemen lebeszélte róla. Eltelt vagy tíz év, mire először óvatosan, majd kevésbé óvatosan fellázdattam. 2009 év elején befejeztem, és egy Derkovits-ösztöndíj beadáson be is mutattam a *Harmincöt tornász*, más néven *Rovargyűjtemény* című kisplasztikámat. Harmincöt szertorna-mozdulatot formáztam meg kis viaszfigurákkal, és felszurkáltam őket egy fehér hungarocell talapzatra. Nem nyertem, de közben odajöttek megdicsérni, például Pincehelyi Sándor is, másokat pedig egyenesen meghívtak. A sporttal kapcsolatos első szobraim nem ezek voltak, hanem az *Úszók* című kisplasztikám, ezzel többek közt egy 2004-es budapesti köztéri szobor-kiállításra is pályáztam, a Gelért teret választva helyszínül. Akkor nem nyertem velük. A Magyar Napló gondozásában megjelent, Kertész László művészettörténész *Éghez ragadt művészet* című kismonográfiájában, ami eddigi tevékenységemet mutatja be, ír is erről a munkámról, úgy is, mint public art tervről.

– *Mik a jövőbeli tervei? Milyen munka várja a műteremben?*

– A közeljövőben össze kell kapnom magam, és teljesíteni az elvállalt, megígért, megpályázott feladataimat: szobrok, domborművek, alkalmazott és autonóm munkák befejezését, megvalósítását jelenti ez. Rengeteg tervem van papíron is, és ahogy elkészülök valamivel, rögtön újabb ötleteket hoznak, úgy-

hogy vissza kell fognom magam, mert nem bírok annyit megvalósítani. Rengeteg félkész munkám is van. Például Margit unokahúgom – aki azóta anyukává vált, és két mesekönyv illusztrátora – portróját kéne végre kiöntenem, mert a szobrászatban, ha kész van egy munka, akkor kezdődik csak a hadelhadd, a munka java után jön a neheze!

Nemes Attila

*

Irodalmi kategóriában szintén Ezüstgerely-díjjal jutalmazták Killyéni András-Pétert, a Magyar Napló gondozásában megjelent *Olimpiai álmok a Radnai-havasokban* című könyvéért.

– *Mit jelent az Ön számára a díj, számított-e rá?*

Ösztöndíjjal jutalmazták Killyéni András-Pétert, a Magyar Napló gondozásában megjelent *Olimpiai álmok a Radnai-havasokban* című könyvéért.

– *Mit jelent az Ön számára a díj, számított-e rá?*

Ösztöndíjjal jutalmazták Killyéni András-Pétert, a Magyar Napló gondozásában megjelent *Olimpiai álmok a Radnai-havasokban* című könyvéért.

– *Mit jelent az Ön számára a díj, számított-e rá?*

Ösztöndíjjal jutalmazták Killyéni András-Pétert, a Magyar Napló gondozásában megjelent *Olimpiai álmok a Radnai-havasokban* című könyvéért.

– *Legújabb kötetében a borsafüredi magyar síközpont történetét dolgozza fel. Hogyan kezdett el ezzel a témával foglalkozni, és milyen tapasztalatokat szerzett kutatás közben?*

– A doktori fokozatszerzés után, még 2012-ben, egy baráti beszél-

getéskor említették először előttem a témát. Bevallom, korábban sohasem hallottam a borsafüredi magyar sikőzpontról. Hamarosan Budapestre utaztam, és a Magyar Olimpiai és Sportmúzeum könyvtárában átolvastam a Sí Szövetség korabeli kiadványait. A kutatás igen hosszúra nyúlt, hiszen ahhoz, hogy egy szakzerű kórképet rajzolhassak, több száz korabeli kiadványt, évkönyvet, folyóiratot, napilapokat kellett átolvasnom, és legtöbbször örültem, hogyha egy mondatnyi információra leltem. De a monográfia összeállt, és vele együtt gyűltek a fényképek, illetve a családi történetek.

Sokszor csodával határos módon kerültek elő kordokumentumok. Egy hivatkozást találtam például a negyvenes évek elején megjelent építészeti lapról. Erre a kiadványra rábukkantam a kolozsvári Egyetemi Könyvtárban, és amikor fellapoztam, rátaláltam a borsafüredi olimpiai síkőzpont egyik korabeli tervrajzára. Hasonló élmény volt, amikor egy ismerősömnek köszönhetően sikerült felvennem a kapcsolatot az Anikó menedékház akkori üzemeltetőjének családjával. Számos történetet meséltek, emellett együtt bejártuk télen Borsafüredet is.

– *A díjátadón is láthattuk, hogy Ön film kategóriában is indult. A sporttörténet mely területe foglalkoztatja még, mit kutat szívesen?*

– Nincs olyan téma, amely ne érdekelne, különösen vonzódok a feldolgozatlan témák iránt. Szeretek elmerülni a sporttörténeti kutatás világában. Beleképelem magam az adott korba, behunyom a szemem, és ott látom magam a huszadik század eleji sportpályákon. Nem titkolom, hogy kedvenc

kutatási témám az ezerkilencszázas évek elejének sportélete, de hasonlóan nagy örömmel kutatom a két világháború közötti magyar sportélet eseményeit, valamint a kolozsvári és erdélyi sportéletet.

A kutatási eredmények bemutatására számos eszköz létezik. Természetesen hozzám a legközelebb az írott közlés áll, ugyanakkor az elmúlt évek során lehetőségem volt megismerni az ismeretterjesztő munkák újabb lehetőségeit, a rádiót, illetve a televíziós dokumentumfilm készítését. Közel két évig szerkesztettem egy kis rádióműsort a kolozsvári Paprika rádióban, az elmúlt két évben pedig a helyi televízió magyar nyelvű adásának szerkesztőivel több dokumentumfilmet készítettünk a kolozsvári sportélet múltjáról.

– *Ön sportol is?*

– Versenyszinten nem üztem semmilyen sportot, bár testnevelő családból származom. Ennek ellenére nagy rajongója vagyok a sportnak, szívesen kosárlabdázom, asztaliteniszesez, illetve (mikor időm engedi) számos sportágot követek nagy érdeklődéssel.

– *Mik a jövőbeli tervei, mivel foglalkozik jelenleg?*

– A mindennapokban informatikai mérnök vagyok, és egy angol cégnél különböző informatikai projektek megvalósítását irányítom. Emellett szabadidőmben, a kolozsvári egyetem testnevelés karán sporttörténetet tanítok.

A közeljövő talán legnagyobb kihívása az áprilisban sorra kerülő Killyéni Péter-émlénap és középiskolás atlétika-émlékverseny megszervezése és lebonyolítása. Édesapám, Killyéni Péter neves atlétikaedző volt, tiszteletére rendezünk évente egy, az atlétikát a

középiskolások körében népszerűsítő emlékversenyt. Immár a nyolcadik kiírás következik.

Számos olyan projektet is tervezünk a következő időszakra, amelynek célja az értékmentés, illetve a helyi neves sportemberek emlékének megőrzése. Nagy örömmre szolgál, hogy Tasnádi István súlyemelő, aki az 1984-es olimpián ezüstérmét szerzett, 2015-ben átvehette a Kolozs megye díszpolgára címet. Hasonlóan, szintén javaslatunkra, Áros Károly sepsiszentgyörgyi sportújságíró (aki 2015-ben igen tragikus körülmények között hunyt el) posztumusz MOB média-nívódíjban részesült. Emellett immár két éve harcolunk az 1911-ben emelt első kolozsvári stadion fatribünjének megmentéséért. Ez jelenleg Aranyosgyéresen áll, és egyedi szépségű, állapota még kiváló.

A 2016-os év hasonlóan nagy kihívása a borsafüredi olimpiai síkőzpont helyszíneinek megjelölése. A város polgármestere ígéretet tett az eredeti síugrószánc kitarítására, így látogatható lesz, turisták is megnézhetik majd. Hasonlóan javasoltuk egy turistaút megjelölését, így bárki végigsétálhat a síkőzpontban, és megtekintheti azokat a helyszíneket, ahol akár egy téli olimpiát is rendezhettek volna hetvenöt évvel ezelőtt.

És természetesen egy újabb kéziratot is szeretnék befejezni.

A Sport a kortárs magyar művészetben pályázat kiállítása 2016. április 17-ig ingyenesen látogatható a Magyar Olimpiai és Sportmúzeum kiállítótermében, a budapesti SportAgórában (1146 Budapest, Ifjúság útja 2.), hétfő kivételével minden nap 10 órától 18 óráig.

Zsiga Kristóf